

[Christmas Møller.]

af de store, det var jo en af dem, der fyldte og klodsede noget, og det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg bør ikke glemme, at ved denne ene Gang, som ingen Gang var, har dog den nuværende Finansminister, den nuværende Statsminister og den tidligere Handelsminister et ganske særligt Ansvar for, hvad de førte Staten ind i. Det bør man ikke glemme. Men man kan gaa videre, og hvis vi da ser paa, hvordan Stillingen har været gennem Aarene, er det saa rigtigt, at man overhovedet har indtaget det Standpunkt, at Staten skulde holde sig ganske udenfor overfor en saadan Katastrofe, og sige, at det kom den ikke ved? Hvad gjorde man i 1908? I 1908, da vi havde Bankkrisen den 8. Februar, da Grundejerbanken, Detailhandlerbanken og en Række mindre Banker brød sammen, hvad gjorde saa den Mand, der tidt mindes om i det politiske Liv, Vilhelm Lassen? Han tegnede en Garanti, han tegnede Staten for en Garanti paa 10 Mill. Kr., mange flere Penge den Gang end nu, 10 Mill. Kr., som Staten fik større Tab paa, end om man var gaaet ind paa vor Tanke. Og da man nu havde gjort det „denne ene Gang, som ingen Gang var“, hvordan gik det saa i Efteraaret 1908 i September og Oktober, da Den sjællandske Bondestands Sparekasse brød sammen? Ja, da sagde man atter, da sagde Forgængerne atter — og der er dog nogle til Stede, som stemte for det, den højtærede Forsvarsminister gjorde det utvivlsomt —: Een Gang er ingen Gang. Og man sagde til Den sjællandske Bondestands Sparekasse, som paa Grund af Albertis Bedragerier var brudt sammen: Her maa Staten virkelig sætte ind, her er Tale om samfundsmæssige Interesser, her maa Staten yde en positiv Hjælp. Og da man havde gjort dette, saa gav man den store Indsats angaaende Landmandsbanken, og det er ogsaa rigtigt fremhævet, hvordan man overfor Privatbanken, med Hensyn til et Lovforslag, som vel kunde vække juridiske Betæneligheder, sagde: Staten maa virkelig gøre et eller andet. Ogsaa med Hensyn til Obligationernes Stempelfrihed sagde man: Staten skal ikke have en Indtægt, som Staten ellers i alle andre Tilfælde tager. Derfor har jeg Lov til at sige, at hvis der overhovedet er nogen, der har lært os at gaa ind for sammenbrudte Banker, saa var det Hr. J. C. Christensen og Vilhelm Lassen i 1908. Man har aldeles ikke fra Regeringens eller Venstres Side indtaget en Holdning, som giver Anledning til nu at juble saa højt over, at man virkelig kunde sige nej. Det er aldeles ikke altid

den sværeste Opgave at sige nej. Jeg har nok set, at den højtærede Statsminister har sagt, at dette var den sværeste Opgave, nej, det er meget oftere den sværeste Opgave at blive og presse de paagældende frem og sørge for, at man ikke selv løber for langt med. At sige nej og blot afvise behøver ikke altid at være den sværeste Opgave, og jeg mener fortsat, at det var rigtigt, at vi fra konservativ Side sagde: Regeringen skulde i denne Sag have været i Spidsen paa en ganske anden Maade og presset Erhvervslivets Mænd frem og gjort det tidligt, saaledes at man ikke havde faaet de Begivenheder, som man fik.

Privatbankens Sammenbrud og Begivenhederne omkring det resulterede jo i, at Handelsminister Slepsager udtraadte af Ministeriet, og i Udnævnelsen af Trafikministeren til Handelsminister. Hele dette Spørgsmaal blev aldeles ikke omtalt i Trontalen, og ej heller det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg, tror jeg, ofrede nogen Bemærkninger derpaa. Dér kan man se, hvordan al denne Verdens Glans og Ære hurtigt kan forgaa, hvor forkrænkelig den er. Den højtærede Trafikminister er altsaa udnævnt til Handelsminister, og „Social-Demokraten“ har straks skrevet, at dette var en Haan mod de Konservative. Jeg maa maaske have Lov til at sige til „Social-Demokraten“ og ogsaa til den ansvarshavende Redaktør af dette Blad, som jo er Medlem af dette Ting, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at der maatte helst være en lille Smule mere Mening i, hvad der blev agiteret med fra den Side. Naar nu det ærede Medlem Hr. Stauning i Gaar agiterede overfor os, som han gjorde det, og sagde til os, at vi betyder jo ingenting, og sammenlignede de to Partier, Venstre og os, med Hovedforretningen og Filialen — jeg maa maaske i denne Forbindelse have Lov til at sige, at det er ofte Filialerne, der er de bedste, og at det er i Hovedsædet, alle Fejlene begaas, det har man jo set en Gang imellem — og man saa samme Dag kan læse i „Social-Demokraten“ — den højtærede Formand vil maaske tillade mig at citere et ganske kort Stykke —:

„Men Højre er Højre og vil altid være det, hvem de end samles om. Og naar de har slidt Venstre og Madsen-Mygdal op — og den Tid er ikke langt borte, da der ikke er mere at presse ud af den Citron —, vil de søge tilbage i deres gamle Leje og under deres naturlige Førere,“

saa vil jeg sige til de ærede Medlemmer Hr. Stauning og Hr. Borgbjerg, at en lille